

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

30 ta' ?unju 2016 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Prin?ipju ta' kooperazzjoni leali – Prin?ipji ta' ekwivalenza u ta' effettività – Le?i?lazzjoni nazzjonali li tistabbilixxi l-modalitajiet ta' rimbors bl-interessi tat-taxxi mi?bura indebitament – E?ekuzzjoni tad-de?i?jonijiet ?udizzjarji li jirrigwardaw tali drittijiet g?al rimbors ibba?ati fuq l-ordinament ?uridiku tal-Unjoni – Rimbors permezz ta' pagament akkont fuq ?ames snin –Rimbors su??ett g?all-kundizzjoni tal-e?istenza ta' fondi mi?bura minn taxxa – Assenza ta' possibbiltà ta' e?ekuzzjoni forzata"

Fil-Kaw?a C?200/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont I-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunalul Sibiu (qorti re?jonalni ta' Sibiu, ir-Rumanija, permezz ta' de?i?joni tal-20 ta' Marzu 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-22 ta' April 2014, fil-pro?edura

Silvia Georgiana Câmpean

vs

Administra?ia Finan?elor Publice a Municipiului Media?, li saret Serviciul Fiscal Municipal Media?,

Administra?ia Fondului pentru Mediu,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn M. Illeši? (Relatur), President tal-Awla, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal u E. Jaraši?nas, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Szpunar,

Re?istratur: L. Carrasco Marco, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-22 ta' Ottubru 2015,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al S. G. Câmpean, minn D. Tân?ia, avukat,
- g?all-Gvern Rumen, minn R. H. Radu, b?ala a?ent, assistit minn V. Angelescu u minn D. M. Bulancea, konsulenti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal, G.-D. Balan u M. Wasmeier, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-18 ta' Frar 2016,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 6 TUE, tal-prin?ipji li g?alihom ir-imbors tat-taxxi nazzjonali mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni g?andu jissodisfa, kif ukoll tal-Artikoli 17, 20, tal-Artikolu 21(1) u tal-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem il-“Karta”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Silvia Georgiana Câmpean u l-Administra?ia Finan?elor Publice a Municipiului Media? (amministrazzjoni tal-finanzi pubbli?i tal-muni?ipalità ta' Media?, ir-Rumanija) u l-Administra?ia Fondului pentru Mediu (amministrazzjoni tal-Fondi g?all-ambjent, ir-Rumanija) rigward ir-imbors ta' taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni li S.G. Câmpean kellha t?allas matul ir-re?istrazzjoni fir-Rumanija ta' karozza li kienet ?ejja minn Stat Membru ie?or kif ukoll il-?las tal-interessi relatati mag?ha.

II-kuntest ?uridiku Rumen

3 La Legea nr. 9 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule (li?i nru 9, dwar it-taxxa fuq l-emissjonijiet li jni??su tal-karozzi), tas-6 ta' Jannar 2012(*Monitorul Oficial al României*, parti I, Nru 17 tal-10 ta' Jannar 2012, iktar 'il quddiem il-“Li?i Nru 9/2012”), stabbilixxiet taxxa fuq it-tni??is g?all-vetturi tal-kategoriji M1 sa M3 u N1 sa N3. Skont l-Artikolu 4(1) ta din il-li?i, l-obbligu li tit?allas din it-taxxa jirri?ulta b'mod partikolari mal-ewwel re?istrazzjoni ta' karozza fir-Rumanija.

4 L-Artikolu XV tal-Ordonan?a de urgen?? a Guvernului nr. 8 pentru modificarea ?i completarea unor acte normative ?i alte m?suri fiscal-bugetare (digriet ta' ur?enza tal-Gvern Nru 8, li jemenda u jissupplimenta ?erti atti le?i?lattivi u mi?uri fiskali u ba?itarji o?ra), tas-26 ta' Frar 2014 (*Monitorul Oficial al României*, parti I, Nru 151 tat-28 ta' Frar 2014, iktar 'il quddiem l-“OUG Nru 8/2014”), jiprovdi:

“1. Is-somom stabbiliti b'de?i?joni ?udizzjarja relatata mal-?las lura tat-taxxa fuq it-tni??is minn vetturi bil-mutur u tat-taxxa fuq emissjonijiet li jni??su minn vetturi bil-mutur, interassi sad-data tal-?las kollu u spejje? legali, u s-somom l-o?ra kollha kif jistg?u ji?u stabbiliti mill-qorti, li jsiru e?egwibbli sal-31 ta' Di?embru 2015, g?andhom jit?allsu tul perijodu ta' ?ames snin kalendarji permezz ta' ?las annwali ta' 20 % tal-ammont pagabbi.

2. Applikazzjonijiet g?al ?las lura minn persuni taxxabbi kif ipprovdu fil-paragrafu 1 g?andhom ji?u ttrattati, skont id-dispo?izzjonijiet tal-[Ordonan?a Guvernului nr. 92 privind Codul de procedur? fiscal? (digriet tal-Gvern Nru 92 dwar kodi?i ta' pro?edura fiskali), tal-24 ta' Di?embru 2003 (*Monitorul Oficial al României*, parti I, Nru 941 tad-29 ta' Di?embru 2003, iktar 'il quddiem l-“OG Nru 92/2003”], kif sussegwentement emendat u s-supplimentat, fi ?mien 45 jum minn meta jkunu ntbag?tu, u l-pagamenti akkont annwali g?andhom isiru skont it-tabella stabbilita mill-Uffi??ju tal-Fondi g?all-ambjent.

3. Il-perijodu msemmi fil-paragrafu 1 jibda jiddekorri mid-data li fiha t-terminu previst fil-paragrafu 2 ikun skada.

4. Matul il-perijodu msemmi fil-paragrafu 1, il-pro?eduri ta' e?ekuzzjoni kollha g?andhom ji?u sospi?i skont il-li?i.

5. Is-somom imsemmija fil-paragrafu 1, im?allsa lura skont dan id-digriet ta' ur?enza, g?andhom ji?u a??ustati abba?i tal-indi?i tal-prezzijiet g?all-konsum ippubblikat mill-Istitut Nazzjonali tal-Istatistika.

6. Il-pro?edura li g?andha ti?i segwita g?al ?las b?ala titoli e?ekuttivi g?andha ti?i stabbilita mill-

ministru g?all-Ambjent u g?all-Bidla fil-Klima u mill-ministru tal-Finanzi Pubbli?i flimkien, fil-perijodu msemmi fil-paragrafu 1.

7. Il-bilan? tas-somom b'rabta mat-titoli e?ekuttivi ma?ru?a sad-data li fiha dan id-digriet ta' ur?enza jkun da?al fis-se?? u li g?alih ma jkunux inbdew pro?eduri ta' e?ekuzzjoni forzati g?andu jit?allas skont il-paragrafi 1 sa 6."

5 Skont l-espo?izzjoni tal-motivi tal-OUG Nru 8/2014, l-adozzjoni tieg?u kienet i??ustifikata, b'mod partikolari, mid-“diffikultajiet li rri?ultaw f'dak il-jum dwar l-e?ekuzzjoni ta' de?i?jonijiet ?udizzjarji li g?andhom b?ala su??ett il-?las tal-ammont tat-taxxa fuq it-tni??is tal-karozzi u tat-taxxa fuq l-emissjonijiet li jni??su tal-karozzi, fid-dawl tal-effett negattiv tal-e?ekuzzjoni forzata ta' titoli e?ekuttivi, fil-kundizzjonijiet tad-dritt komuni, kemm fuq il-ba?it tal-amministrazzjoni tal-Fondi g?all-ambjent kif ukoll fuq il-ba?it ?enerali kkonsolidat, [u] fir-rigward tan-ne?essità li ji?u stabbiliti regoli spe?ifi?i, ta' tul ta' applikazzjoni limitat, fil-qasam ta' e?ekuzzjoni forzata tad-de?i?jonijiet ?udizzjarji li jordnaw il-pagament tal-ammont tat-taxxa fuq it-tni??is tal-karozzi u tat-taxxa fuq l-emissjonijiet li jni??su tal-karozzi. Fil-fatt, l-assenza ta' tali dispo?izzjonijiet g?andha b?ala konsegwenza l-impossibbiltà li jin?amm l-ekwilibriju ba?itarju, u impli?itament, in-nuqqas ta' osservanza tal-impenji interni me?uda mill-amministrazzjoni tal-Fondi g?all-ambjent u tal-obbligi tar-Rumania fil-qasam tal-protezzjoni tal-ambjent fil-kwalità tag?ha b?ala Stat Membru tal-Unjoni Ewropea”.

6 L?Ordinul nr. 365/741 al ministrului mediului ?i schimb?rilor climatice ?i al ministrului finan?elor publice privind aprobarea Procedurii de efectuare a pl??ilor sumelor prev?zute prin hot?râri judec?tore?ti având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule ?i a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule ?i a modelului ?i con?inutului unor formulare ?i pentru modificarea anexei nr. 4 la Ordinul ministrului mediului ?i schimb?rilor climatice ?i al viceprim-ministrului, ministrul finan?elor publice, nr. 490/407/2013 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prev?zute la art. 7, 9 ?i 12 din Ordonan?a de urgen?? a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, precum ?i a sumelor stabilite de instan?ele de judecat? prin hot?râri definitive ?i irevocabile (Digriet Nru 365/741 tal-Ministru tal-Ambjent u g?all-Bidla fil-Klima u tal-Ministru tal-Finanzi Pubbli?i, dwar approvazzjoni tal-pro?edura ta' ?las tas-somom previsti mid-de?i?jonijiet ?udizzjarji li g?andhom b?ala su??ett il-?las lura tat-taxxa fuq it-tni??is tal-karozzi u tat-taxxa fuq l-emissjonijiet li jni??su tal-karozzi, li jirrigwardaw ukoll approvazzjoni tal-mudell u tal-kontenut ta' ?erti formoli u li jemendaw l-Anness 4 tad-Digriet Nru 490/407/2013 tal-ministru g?all-Ambjent u g?all-Bidla fil-Klima u tal-Vi?i Prim Ministro, ministru tal-Finanzi Pubbli?i, rigward approvazzjoni tal-pro?edura ta' ?las lura tas-somom imsemmija fl-Artikoli 7, 9 u 12 tad-digriet ta' ur?enza tal-Gvern Nru 9/2013, li jistabbilixxi dazju ambjentali g?all-karozzi, kif ukoll somom iffissati mill-qrati ?udizzjarji fid-de?i?jonijiet finali u irrevokabbi), tad-19 ta' Marzu 2014 (iktar 'il quddiem id-“Digriet Nru 365/741/2014”) ?ie adottat skont l-Artikolu XV(6) tal-OUG Nru 8/2014 u jiprevedi modalitajiet ta' applikazzjoni ta' dan l-Artikolu XV.

7 L-Artikolu 1(2) u (3) ta' dan id-digriet jiprovdi:

“2. Is-somom stabbiliti b'de?i?joni ?udizzjarja relatata mal-?las lura tat-taxxa fuq it-tni??is minn karozzi u tat-taxxa fuq emissjonijiet li jni??su minn karozzi, interassi kkalkolati sad-data tal-?las kollu u spejje? legali, u s-somom l-o?ra kollha kif jistg?u ji?u stabbiliti mill-qrati ?udizzjarji, li jsiru e?egwibbli sal-31 ta' Di?embru 2015, g?andhom jit?allsu tul perijodu ta' ?ames snin kalendarji permezz ta' ?las annwali ta' 20 % tal-ammont ta' din is-somma, skont l-Artikolu XV tal-[OUG Nru 8/2014].

3. It-talbiet g?al ?las lura tas-somom imsemmija fil-paragrafu 2, imressqa mill-persuni taxxabbi, g?andhom ji?u ttrattati skont id-dispo?izzjonijiet tal-[OG Nru 92/2003], mill-45 jum tal-pre?entazzjoni tag?hom, u l-pagamenti akkont annwali g?andhom isiru skont it-tabella tal-akkont

annwali tal-?lasijiet lura appovata g?al dan il-g?an.”

8 L-Artikolu 3 tal-imsemmi digriet jipprovdi:

“Is-somom im?allsa fl-Artikolu 1(2), inklu? kull ammont korrettiv tag?hom li jirri?ulta mill-a??ornament imwettaq fid-data tal-?las, huma koperti mis-somom mi?bura, skont id-dazju [ambjentali], dwar il-ba?it tal-Fondi g?all-ambjent.”

9 L-Anness I tad-Digriet Nru 365/741/2014 jistabbilixxi, fil-Kapitolu 1 tieg?u, il-pro?edura applikabqli g?all-?las tas-somom imsemmija fl-Artikolu XV(1) tal-OUG Nru 8/2014 previsti mid-de?i?jonijiet ?udizzjarji li g?andhom b?ala su??ett il-?las lura tat-taxxa fuq it-tni??is tal-karozzi u tat-taxxa fuq l-emissjonijiet li jni??su tal-karozzi.

10 Skont il-punti 7 u 19 tal-Kapitolu 1 ta' dan l-Anness 1:

“7. It-talba ta' ?las lura tinkludi, g?all-finijiet ta' verifika, id-dokumenti li ?ejjin:

a) kopja awtentikata konformi ta' sentenza e?ekuttiva;

b) id-dokument ta' identità tal-persuna fi?ika jew tar-rappre?entant tal-persuna ?uridika, flimkien ma' kopja tas-setg?a mog?ija lilu;

[...]

19. G?all ?las ta' kull pagament akkont annwali, konformement mal-iskeda tal-ammonti a??ornati u tal-interessi stabbiliti fil-punt 11, l-awtorità fiskali kompetenti titratta u twettaq l-eventwali kumpensi billi tie?u inkunsiderazzjoni kull passiv fiskali li jidher fl-isem tal-persuna li t?allas fl-iskadenza prevista g?all-?las ta' kull pagament akkont [...].”

11 L?Ordonan?a Guvernului nr. 22 privind executarea obliga?ilor de plat? ale institu?ilor publice, stabilite prin titluri executorii (digriet tal-Gvern Nru 22, dwar l-e?ekuzzjoni tal-obbligi ta' ?las tal-istituzzjonijiet pubbli?i, ikkonstatati permezz ta' strument ta' e?ekuzzjoni), tat-30 ta' Jannar 2002 (*Monitorul Oficial al României*, parti I, Nru 81 tal-1 ta' Frar 2002), fil-ver?joni tieg?u applikabqli g?all-fatti inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem l-“OG Nru 22/2002”), jistabbilixxi, fl-Artikolu 1 tieg?u:

“1. Talbiet ikkonstatati skont titolu e?ekuttiv kontra awtoritajiet jew istituzzjonijiet pubbli?i g?andhom ji?u de?i?i billi jintu?aw l-ammonti approvati g?al dak il-g?an fil-ba?its tag?hom, jew, skont il-ka?, fit-titoli ta' nfiq li fihom jaqa' d-dejn ikkon?ernat.

2. Talbiet ikkonstatati skont titolu e?ekuttiv kontra awtoritajiet jew istituzzjonijiet pubbli?i ma g?andhomx jit?allsu billi jintu?aw ammonti inti?i, skont il-ba?it approvat, sabiex ji?i kopert infiq organizzattiv jew operattiv, inklu?i spejje? tal-personal, li l-g?an tieg?u jkun li l-awtorità jew l-istituzzjoni tkun tista' twettaq ix-xog?ijiet u l-g?anijiet statutorji li g?alihom tkun ?iet stabbilita.”

12 L-Artikolu 2 tal-imsemmija digriet jipprovdi:

“Meta l-e?ekuzzjoni ta' talbiet ikkonstatati skont titolu e?ekuttiv ma tinbediex jew ma titkompliex min?abba nuqqas ta' fondi, l-istituzzjoni debitri?i jkun je?ti?ilha tie?u, fi ?mien 6 xhur, il-passi me?tie?a sabiex tkun konformi mal-obbligi tag?ha ta' ?las. Dak il-perijodu jibda jiddekorri mid-data li fiha d-debitur ikun ir?ieva l-ordni sabiex i?allas ming?and il-korp e?ekutur kompetenti, fuq talba tal-kreditur.”

13 Skont I-Artikolu 3 tal-OG Nru 22/2002:

“Meta I-istituzzjonijiet pubbli?i jonqsu li jkunu konformi mal-obbligu tag?hom ta’ ?las fil-perjodu msemmi fl-Artikolu 2, il-kreditur jista’ jitlob I-e?ekuzzjoni forzata skont il-Kodi?i ta’ Pro?edura ?ivili u/jew skont obbligi statutorji rilevanti o?ra.”

14 L?Ordinul ministrului finan?elor publice nr. 2336 pentru aprobarea Procedurii de punere în aplicare a titlurilor executorii în baza c?rora se solicit? înfiin?area popririi conturilor autorit??ilor ?i institu?ilor publice deschise la nivelul unit??ilor Trezoreriei Statului (digriet tal-ministru tal-Finanzi Pubbli?i Nru 2336 dwar I-adozzjoni tal-pro?eduri ta’ implementazzjoni tat-titoli e?ekuttivi li abba?i tag?hom jntalab li jkun hemm sekwestru tal-kontijiet mi?muma minn awtoritajiet jew istituzzjonijiet pubbli?i mat-Te?or tal-Istat), tad-19 ta’ Lulju 2011, kif emendat u supplimentat sussegwentement (iktar ’il quddiem id-“Digriet Nru 2336/2001”) jiprovdi, fl-Artikolu 10a tieg?u:

“1. Jekk il-qorti tkun ivvalidat is-sekwestru, I-e?ekuzzjoni tkun relatata biss mas-somom sekwestrati, mi?muma mid-debitur jew dovuti lid-debitur minn terzi li jistg?u jantu?aw biex jit?allsu talbiet iddikjarati e?egwibbli kontra awtoritajiet jew istituzzjonijiet pubbli?i, bla ?sara g?al-limiti stabbiliti bl-Artikolu 1(2) tal-[OG] Nru 22/2002, approvat kif issupplimentat skont il-Li?i Nru 288/2002, kif emendata u sussegwentement supplimentata.

2. Fil-ka?ijiet imsemmija fil-paragrafu 1, il-pro?edura ta’ implementazzjoni tat-titoli e?ekuttivi msemmija fl-Artikoli 1 sa 10 ti?i applikata *mutatis mutandis*.”

15 Il?pro?edura fiskali hija stabbilita mill-OG Nru 92/2003.

16 L?Artikolu 116 ta’ dan id-digriet, intitolat “Kumpens” jiprovdi, fil-paragrafi 1, 2, 4 u 6 tieg?u:

“1. It-talbiet tal-Istat jew tad-divi?jonijiet amministrattivi u territorjali u tat-taqsimiet sussidjarji tag?hom jirrappre?entaw imposti, taxxi, kontribuzzjonijiet jew kull somma o?ra dovuta lill-ba?it ?enerali kkonsolidat jispi??aw permezz ta’ tpa?ija mat-talbiet tad-debitur li jirrappre?entaw somom li g?andhom ji?u rrimborsati, jit?allsu lura jew li g?andhom jit?allsu mill-ba?it tal-Istat, sa limitu tal-i?g?ar somom, meta ?-?ew? partijiet huma re?iprokament kredituri u debituri, bil-kundizzjoni li t-talbiet inkwistjoni ji?u amministrati mill-istess awtoritajiet pubbli?i, inklu?i d-divi?jonijiet sussidjarji tag?hom.

2. It-talbiet fiskali tad-debitur ji?u pa?uti ma’ obbligi li jaqg?u ta?t l-istess ba?it, u d-differenza li tibqa tpa?i obbligi li jaqg?u ta?t ba?its o?rajin, proporzionalment, bla ?sara g?all-kundizzjonijiet previsti filparagrafu 1.

[...]

4. Sakemm il-li?i ma tipprevedihiex mod ie?or, it-tpa?ija sse?? *ipso iure* fid-data li fiha t-talbiet je?istu simultanjament, huma ?erti, stabbiliti u dovuti.

[...]

6. It-tpa?ija hija kkonstatata mis-servizz fiskali kompetenti, fuq it-talba tad-debitur jew fuq inizjattiva tag?ha stess [...]

17 L?Artikolu 24 de la Legea contenciosului administrativ nr. 554 (Li?i Nru 554 dwar il-kontenzju? amministrattiv), tat-2 ta' Di?embru 2004 (*Monitorul Oficial al României*, parti I, Nru 1154 tas-7 ta' Di?embru 2004), kif emendata, intitolat "Obbligu ta' e?ekuzzjoni", jipprevedi, fil-paragrafu 1 tieg?u:

"Jekk, wara l-ammissjoni ta' rikors, awtorità pubblika hija obbligata li tadotta, li tissostitwixxi jew li temenda att amministrattiv jew li tadotta att ie?or jew li twettaq ?erti tran?azzjonijiet amministrattivi, l-e?ekuzzjoni tas-sentenza finali ssir volontarjament fit-terminu previst minnha u, fl-assenza ta' tali terminu, mhux iktar tard minn 30 jum wara d-data li fiha s-sentenza tkun saret finali."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

18 S.G. Câmplean irre?istrat fir-Rumanija karozza u?ata mixtrija fil-?ermanja. G?all-finijiet ta' din ir-re?istrazzjoni, S.G. Câmplean ?allset, fit-18 ta' Jannar 2012, is-somma ta' 2 737 lei Rumeni (RON) (madwar EUR 615) b?ala taxxa fuq l-emissionijiet li jni??su tal-karozzi prevista mil-Li?i Nru 9/2012.

19 Permezz ta' rikors ipre?entat fil-21 ta' Frar 2012, quddiem it-Tribunalul Sibiu (qorti re?jonali ta' Sibiu, ir-Rumanija), S. G. Câmplean talbet ir-imbors ta' din is-somma kif ukoll il-?las tal-interessi relatati mag?ha, ikkalkolati sad-data tar-imbors effettiv, min?abba li din it-taxxa hija inkompatibbli mad-dritt tal-Unjoni.

20 Il?qorti tar-rinviju, billi kellha dubji rigward il-kompatibbiltà ta' din it-taxxa mad-dritt tal-Unjoni, permezz ta' de?i?joni tal-15 ta' Novembru 2012, idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja talba g?al de?i?joni preliminari.

21 Permezz ta' digriet tat-3 ta' Frar 2012, Câmplean u Ciocoiu (C?97/13 u C?214/13, mhux ippubblikat, EU:C:2014:229), il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-Artikolu 110 TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi taxxa b?al dik dwar l-emissionijiet li jni??su tal-karozzi prevista mil-Li?i Nru 9/20102. Il?Qorti tal-?ustizzja ma llimitatx l-effetti tad-de?i?joni tag?ha *ratione temporis*.

22 Barra minn hekk, il-qorti tar-rinviju, fil-kuntest tal-istess tilwima, kellha dubji rigward il-kompatibbiltà mad-dritt tal-Unjoni kif ukoll ma' ?erti strumenti adottati mill-Kunsill tal-Ewropa tal-le?i?lazzjoni nazzjonali adottata sussegwentement dan id-digriet tal-Qorti tal-?ustizzja, rigward il-modalitajiet tal-?las lura tat-taxxi m?allsa indebitament, u b'mod partikolari tal-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014.

23 Din il-le?i?lazzjoni tipprevedi b'mod partikolari, pagament akkont tar-imbors tas-somma mi?bura indebitament fuq perijodu ta' ?ames snin flimkien ma' pagamenti annwali ta' 20 % tas-somma mitluba kollha, kif ukoll interessi u spejje? legali. Skont il-qorti tar-rinviju, tali le?i?lazzjoni, sa fejn ma tippermettix l-e?ekuzzjoni ta' de?i?joni?udizzjarji f'terminu ra?oneovli, tippre?udika b'mod partikolari d-dritt g?al imbors effettiv tat-taxxi mi?bura indebitament, id-dritt g?all-proprietà kif ukoll id-dritt g?al smig? xieraq.

24 F'dawn i?-irkustanzi, it-Tribunalul Sibiu (qorti re?jonali ta' Sibiu), fit-22 ta' April 2014, idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel l-ewwel domanda preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja.

25 Sussegwentement, din il-qorti fet?et mill-?did il-pro?edura orali fit-tilwima pendent quddiemha. F'din l-okka?joni, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali sostniet li, fid-dawl, minn na?a, tad-d?ul fis-se?? tal-atti li jimplementaw l-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 kif ukoll, min-na?a l-o?ra, tal-atti applikabbli g?all-pro?edura ta' e?ekuzzjoni forzata kontra l-Istat fl-assenza ta' dan l-Artikolu

XV, ikun ne?essarju li l-qorti tar-rinviju tissupplimenta t-talba g?al de?i?joni preliminari tag?ha. Billi kkunsidrat li dawn l-atti jkollhom b?ala konsegwenza li jdewmu r-imbors lill-individwi ta' taxxi mi?bura indebitament, ming?jar ma jkollhom b?ala korrispettiv il-possibbiltà li jitolbu l-e?ekzzjoni forzata tad-de?i?jonijiet li jikkonstataw it-talbiet tag?hom, il-qorti tar-rinviju ssupplimentat l-ewwel domanda preliminari tag?ha b'?ames domandi o?ra.

26 Konsegwentement g?al dak li ntqal, il-Qorti tal-?ustizzja tinsab adita mit-Tribunalul Sibiu (qorti re?jonali ta' Sibiu) bid-domandi preliminari li ?ejjin:

- "1) L-Artikolu 6 TUE, l-Artikoli 17, 20, l?Artikolu 21(1) u l?Artikolu 47 tal-[Karta], il-prin?ipju ta' ?las lura tat-taxxi pprojbiti mid-dritt tal-Unjoni skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, ir-Rakkmandazzjoni 16/2003 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa u r-Ri?oluzzjoni Nru 1787/2011 tal-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropea, jistg?u ji?u interpretati fis-sens li dawn jipprekludu regola b?all-Artikolu XV ta[l?OUG Nru 8/2014]?
- 2) Id-dritt tal-Unjoni li jsir riferiment g?alih [fl-ewwel domanda], ir-Rakkmandazzjoni Nru 16/2003 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa, ir-Ri?oluzzjoni Nru 1787/2011 tal-Assemblea Parlamentari tal-Kunsill tal-Ewropea u r-Rakkmandazzjoni Nru (80)2 tal-Kumitat tal-Ministri jistg?u ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu le?i?lazzjoni b?al dik tad-[Digriet Nru 365/741/2014], l-Artikoli 1, 2, 3 [tal?OG Nru 22/2002] u d-[Digriet Nru 2336/2011]?
- 3) Il-li?ijiet tal-Unjoni msemmija hawn fuq u l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja [(sentenza tat-22 ta' ?unju 1989, Costanzo, 103/88, EU:C:1989:256)] jistg?u ji?u interpretati b?ala li jfissru li s-servizzi tal-amministrazzjoni interna (fiskali u tal-ambjent – fil-ka? ine?ami) g?andhom je?egwixxu awtomatikament u immedjatamente id-de?i?jonijiet ?udizzjarji mog?tija fil-qasam amministrativ u fiskali ming?ajr ma l-persuna intitolata g?all-?las lura tkun obbligata titlob e?ekuzzjoni forzata jew tissodisfa rekwi?iti pro?edurali o?ra imposti mid-debitur konvenut?
- 4) Kemm 'immedjatamente' g?all-finijiet tad-dritt tal-Unjoni g?andhom l-awtoritajiet amministrativi domesti?i je?egwixxu de?i?jonijiet ?udizzjarji f'materji amministrativi fiskali, jew ipa?u t-talbiet ta' persuni intitolati g?al ?lasijiet lura ma' obbligi re?iproki o?ra dovuti lill-Istat?
- 5) Id-dritt tal-Unjoni jista' ji?i interpretat b?ala li jfisser li penalitajiet b?al dawk imsemmija fil-Kapitolu II(b) tar-Rakkmandazzjoni Nru 2003(16) tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa (spe?ifikatamente il-multa msemmija fl-Artikolu 24(3) tal-Li?i Nru 554/2004) [Li?i Nru 554 dwar il-kontenzju? amministrativ] jistg?u ji?u applikati wkoll f'ka?ijiet meta ma jitwettqux obbligi finanzjarji li l-awtoritajiet amministrativi jkollhom iwettqu skont de?i?joni ?udizzjarja?
- 6) Fil-ka? tal-e?ekuzzjoni forzata ta' de?i?joni ?udizzjarja kontra l-awtoritajiet amministrativi pubbli?i, liema assi jistg?u jinqabdu skont il-Kapitolu II(2)(d) tar-Rakkmandazzjoni Nru 16/2003 tal-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa?"

Fuq il-?urisdizzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja u fuq l-ammissibbiltà tat-talba g?al de?i?joni preliminari

27 Il-Gvern Rumen je??epixxi l-inammissibbiltà tad-de?i?joni preliminari fl-intier tag?ha, sa fejn ir-risposta g?ad-domandi mag?mula tkun inutli g?as-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali. Dan jikkunsidra li dawn id-domandi jirreferu g?all-modalitajiet ta' e?ekuzzjoni ta' de?i?joni ?udizzjarja li din il-qorti hija mitluba tag?ti f'din it-tilwima, li s-su??ett tag?ha jikkon?erna esku?ivament it-talba g?al rimbors minn individwu ta' taxxa mi?bura indebitament mill-Istat. Peress li l-fa?i kontenzju?a g?adha ma spi??atx u fin-nuqqas ta' provi li juru li S.G. Câmpéan kienet talbet lill-qorti tar-rinviju li tadotta mi?uri kawtelatorji dwar l-e?ekuzzjoni tad-de?i?joni ?udizzjarja li hija kienet ser tag?ti, ma hemmx lok, g?al din il-qorti, li tistaqsi dwar il-modalitajiet ta' e?ekuzzjoni ta' din id-de?i?joni.

28 Sussidjarjament, dan il-Gvern je??epixxi l-inammissibbiltà parzjali tat-talba g?al de?i?joni preliminari, sa fejn ?erti domandi preliminari jirrigwardaw l-strumenti tal-Kunsill tal-Ewropa, fejn dawn tal-a??ar ma jag?mlux parti mid-dritt tal-Unjoni.

29 G?andu jitfakk, fl-ewwel lok, li, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, id-domandi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mag?mula mill-qorti nazzjonali fil-kuntest le?i?lattiv u fattwali li tiddefinixxi ta?t ir-responsabbiltà tag?ha, kuntest li ma huwiex kompitu tal-Qorti tal-?ustizzja li tivverifika l-e?attezza, igawdu minn pre?unzjoni ta' rilevanza. B'mod partikolari, ma huwiex l-obbligu tal-Qorti tal-?ustizzja, fil-kuntest tas-sistema ta' kooperazzjoni ?udizzjarja stabbilita mill-Artikolu 267 TFUE, li tivverifika jew li tikkontesta mill-?did l-e?attezza tal-interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali mag?mula mill-qorti nazzjonali, peress li din l-interpretazzjoni taqa' ta?t il-?urisdizzjoni esku?iva ta' din tal-a??ar. Barra minn hekk, meta ti?i adita b'talba g?al de?i?joni preliminari minn qorti nazzjonali, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha tibba?a ru?ha fuq l-interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali kif ikun ?ie espost lilha minn din il-qorti (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punti 12 u 13 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

30 Minbarra dan, ir-rifjut tal-Qorti tal-?ustizzja li tag?ti de?i?joni dwar domanda mag?mula minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss jekk jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni mitluba tad-dritt tal-Unjoni ma g?andha ebda relazzjoni mar-realtà jew mas-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew sa?ansitra meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' li?i me?tie?a sabiex tirrispondi utilment g?ad-domandi mag?mula lilha (sentenzi tal-21 ta' Mejju 2015, Verder LabTec, C?657/13, EU:C:2015:331, punt 29, kif ukoll tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punt 14 u l-?urisprudenza ??itata).

31 F'dan il-ka?, jekk kellu ji?i a??ettat l-argument tal-Gvern Rumen, li l-qorti tar-rinviju ma tistax, fil-kuntest tal-kaw?a prin?ipali, tag?ti de?i?joni dwar il-modalitajiet tal-e?ekuzzjoni tad-de?i?joni li hija ser tag?ti fir-rigward tat-talba g?al rimbors ifformulata minn S.G. Câmpéan, dan iwassal sabiex issir interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali, li taqa' unikament ta?t il-?urisdizzjoni tal-qorti tar-rinviju.

32 Fil-fatt, jirri?ulta ?ar mid-de?i?joni tar-rinviju, kif ukoll mis-suppliment tag?ha, li l-qorti tar-rinviju tqis lilha nnifisha kompetenti sabiex tapplika l-le?i?lazzjoni dwar il-modalitajiet ta' e?ekuzzjoni tad-de?i?joni dwar il-mertu li hija ser tag?ti, fil-fa?i tal-pro?edura li tinsab fiha t-tilwima pendenti quddiemha. Barra minn hekk, S. G. Câmpéan issostni fl-osservazzjonijiet tag?ha li hija talbet lil din il-qorti li d-de?i?joni dwar il-mertu li ser ting?ata jkollha natura e?ekuttiva immedjata u inkondizzjonata u li l-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 ma japplikax g?all-e?ekuzzjoni tag?ha.

33 F'dawn i?-?irkuftanzi u fin-nuqqas ta' elementi o?ra li jippermettu li ji?i kkunsidrat li r-risposti tal-Qorti tal-?ustizzja g?ad-domandi preliminari mhux ser ikunu utli g?as-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali, il-pre?unzjoni ta' rilevanza li jgawdu minnha dawn id-domandi, imfakkra fil-punt 29 ta' din is-sentenza, ma tistax tinbidel.

34 Fir-rigward, fit-tieni lok, tal-argument li abba?i tieg?u I-Gvern Rumen je??epixxi I-inammissibbiltà tat-talba g?al de?i?joni preliminari f'dak li jikkon?erna I-interpretazzjoni tal-strumenti tal-Kunsill tal-Unjoni msemmija mid-domandi preliminari, hemm lok li jitfakkar li s-setg?a tal-Qorti tal-?ustizzja li tag?ti interpretazzjonijiet permezz ta' de?i?joni jet preliminari, kif jirri?ulta mill-Artikolu 267 TFUE, tapplika biss g?ar-regoli li jag?mlu parti mid-dritt tal-Unjoni (sentenza tal-4 ta' Meju 2010, TNT Express Nederland, C?533/08, EU:C:2010:243, punt 59 u I-?urisprudenza ??itata), li ma huwiex il-ka? tal-strumenti tal-Kunsill tal-Ewropa li g?alihom tirreferi I-qorti tar-rinviju fl-ewwel, fit-tieni, fil-?ames u fis-sitt domandi preliminari tag?ha. II?Qorti tal-?ustizzja g?alhekk ma g?andhiex ?urisdizzjoni sabiex tag?ti de?i?joni dwar dawn id-domandi sa fejn dawn jirrigwardaw direttament I-interpretazzjoni ta' tali strumenti.

35 Bla ?sara g?all-pre?i?joni mi?juba g?all-punt pre?edenti, hemm lok li ji?i ddikjarat li I-Qorti tal-?ustizzja g?andha ?urisdizzjoni sabiex tirrispondi g?ad-domandi prelimnari u li t-talba g?al de?i?joni preliminari hija ammissibbli.

Fuq id-domandi preliminari

36 Permezz tad-domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk id-dritt tal-Unjoni g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi sistema ta' rimbors bl-interessi tat-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni li I-ammont tag?hom ?ie kkonstatat minn de?i?joni jet ?udizzjarji e?ekuttivi, b?as-sistema prevista fl-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 u fid-Digriet Nru 365/741/2014 jew, sussidjarjament, fl-Artikoli 1 sa 3 tal-OG Nru 22/2002 u fl-Artikolu 10a tad-Digriet Nru 2336/2011.

37 F'dan ir-rigward, hija ?urisprudenza stabbilita li d-dritt li jinkiseb ir-imbors ta' taxxi mi?bura minn Stat Membru bi ksur tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni huwa I-konsegwenza u jissupplimenta drittijiet mog?tija lill-partijiet fil-kaw?a mid-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li jipprobixxu tali taxxi, hekk kif ?ew interpretati mill-Qorti tal-?ustizzja. G?aldaqstant, I-Istati Membri huma, fil-prin?ipju, obbligati jirrimborsaw it-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni bl-interessi relatati mag?hom (ara s-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punti 24 u 25 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

38 Fl-assenza ta' le?i?lazzjoni tal-Unjoni fil-qasam ta' ?las lura ta' taxxi nazzjonali mi?bura indebitament, huwa I-obbligu ta' kull Stat Membru, skont il-prin?ipju tal-awtonomija pro?edurali, li jindika I-qrati kompetenti u li g?andu jirregola I-modalitajiet pro?edurali tal-azzjonijiet ?udizzjarji ma?suba sabiex ji?i ?gurat il-?arsien tad-drittijiet li I-persuni taxxabbi jgawdu skont id-dritt tal-Unjoni (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punt 26 u I-?urisprudenza ??itata).

39 Il-modalitajiet pro?edurali relatati mal-azzjonijiet li huma inti?i sabiex ji?guraw il-?arsien tad-drittijiet li I-partijiet fil-kaw?a jgawdu skont id-dritt tal-Unjoni ma g?andhomx madankollu jkunu inqas favorevoli minn dawk li jirrigwardaw azzjonijiet simili previsti mid-dritt nazzjonali (prin?ipju ta' ekwivalenza) u lanqas ma g?andhom jitfasslu b'tali mod li fil-prattika jsir impossibbli jew e??essivament diffi?li I-e?er?izzju tad-drittijiet mog?tija mill-ordinament ?uridiku tal-Unjoni (prin?ipju ta' effettività) (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punt 27 u I-?urisprudenza ??itata).

40 Barra minn hekk, hemm lok li jitfakkar li I-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, skont il-prin?ipju ta' kooperazzjoni leali, Stat Membru ma jistax jadotta dispo?izzjonijiet li jissu??ettaw ir-imbors ta' taxxa, li ?iet iddikjarata kontra d-dritt tal-Unjoni minn sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja jew li I-inkompatibbiltà tag?ha ma' dan id-dritt tirri?ulta minn tali sentenza, g?al kundizzjonijiet li jikkon?ernaw spe?ifikament din it-taxxa u li huma inqas favorevoli minn dawk li ?ew applikati, fl-

assenza tag?hom, g?al tali rimbors (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-10 ta' Settembru 2002, Prisco u CASER, C?216/99 u C?222/99, EU:C:2002:472, punt 77 u l?-urisprudenza ??itata iktar 'il fuq, kif ukoll tat-2 ta' Ottubru 2003, Weber's Wine World et, C?147/01, EU:C:2003:533, punt 87).

41 Huwa fid-dawl ta' dawn il-prin?ipji li g?andhom ji?u e?aminati d-domandi tal-qorti tar-rinviju.

Fuq il-prin?ipju ta' kooperazzjoni leali

42 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 u d-Digriet Nru 365/74/2014, fejn dan tal-a??ar jipprevedi r-regoli ta' applikazzjoni ta' dan l-Artikolu XV, huma sussegwenti g?ad-digriet tat-3 ta' Frar 2014, Câmpéan u Ciocoiu (C?97/13 u C?214/13 mhux ippubblikat, EU:C:2014:229), li fih il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-Artikolu 110 TFUE jipprekludi taxxa b?at-taxxa fuq l-emissjonijiet li jni??su tal-karozzi u li din il-le?i?lazzjoni ?iet adottata, b'mod partikolari, min?abba diffikultajiet fl-e?ekuzzjoni ta' de?i?jonijiet ?udizzjarji li kellhom b?ala g?an ir-ribtors tal-ammont tat-taxxi g?alhekk mi?bura indebitament. Din il-le?i?lazzjoni hija inti?a, f'dan ir-rigward, sabiex tistabbilixxi modalitajiet pro?edurali spe?ifikament applikabbi g?all-e?ekuzzjoni ta' de?i?jonijiet ?udizzjarji li g?andhom tali g?an.

43 F'dawn i?-?irksutanzi, u fid-dawl tal-?urisprudenza mfakkra fil-punt 40 ta' din is-sentenza, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk dawn il-modalitajiet pro?edurali humiex inqas favorevoli minn dawk li ji?u applikati, fl-assenza tag?hom, g?al rimbors b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

44 Il?prin?ipju ta' kooperazzjoni leali g?andu g?alhekk ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li Stat Membru jadotta dispo?izzjonijiet li jissu??ettaw ir-ribtors ta' taxxa, li tkun ?iet iddikjarata li tmur kontra d-dritt tal-Unjoni minn sentenza tal-Qorti tal-?ustizzja, jew li l-inkompatibbiltà tag?ha ma' dan id-dritt tirri?ulta minn tali sentenza, g?al kundizzjonijiet li jikkon?ernaw spe?ifikament din it-taxxa u li huma inqas favorevoli minn dawk li ji?u applikati, fl-assenza tag?hom, g?al tali rimbors, ?a?a li hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika f'dan il-ka?.

Fuq il-prin?ipju ta' ekwivalenza

45 Hija ?urisprudenza stabbilita li l-osservanza tal-prin?ipju ta' ekwivalenza timplika li l-Istati Membri ma jipprevedux modalitajiet pro?edurali inqas favorevoli g?at-talbiet g?al rimbors ta' taxxa bba?ati fuq ksur tad-dritt tal-Unjoni minn dawk li huma applikabbi g?al azzjonijiet simili, fid-dawl tal-iskop tag?hom, il-motiv tag?hom u l-karatteristi?i essenziali tag?hom, ibba?ati fuq ksur tad-dritt nazzjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-19 ta' Lulju 2012, Littlewoods Retail et, C?591/10, EU:C:2012:478, punt 31 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

46 B?ala prin?ipju hija l-qorti nazzjonali, li g?andha g?arfien dirett tal-modalitajiet pro?edurali ddestinati sabiex ji?guraw, fid-dritt nazzjonali, il-?arsien tad-drittijiet li l-partijiet fil-kaw?a jgawdu skont id-dritt tal-Unjoni, li g?andha tivverifika li dawn huma konformi mal-prin?ipju ta' ekwivalenza. Madankollu, il-Qorti tal-?ustizzja tista', fid-dawl tal-evalwazzjoni li l-qorti tar-rinviju g?andha twettaq, tipprovdilha ?erti elementi fir-rigward tal-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni (ara s-sentenzi tal-1 ta' Di?embru 1998, Levez, C?326/96, EU:C:1998:577, punti 39 u 40, kif ukoll tad-19 ta' Lulju 2012, Littlewoods Retail et, C?591/10, EU:C:2012:478, punt 31).

47 Mill?Artikolu XV(1) tal-OUG Nru 8/2014 jirri?ulta li din id-dispo?izzjoni hija inti?a sabiex tirregola l-modalitajiet ta' ?las tas-somom stabbiliti mid-de?i?jonijiet ?udizzjarji li g?andhom b?ala g?an il-?las lura tat-taxxi mi?bura indebitament, l-interessi kkalkolati sad-data ta' ?las s?i? ta' dawn is-somom u l-ispejje? legali relatati mag?hom, kif ukoll kull somma o?ra stabbilita mill-istanzi ?udizzjarji. Dan l-Artikolu XV jipprevedi, fil-paragrafi 1 sa 4 tieg?u, li l-?las ta' dawn is-somom isir permezz ta' pagament akkont tul ?ames snin permezz ta' ?las matul is-snin kollha ta' 20 % tal-

ammont totali tag?hom, li t-talbiet g?al ?las lura huma ppro?essati fil-45 jum minn meta jitressqu u li kull pro?edura ta' e?ekuzzjoni forzata hija sosp?i a matul it-terminu ta' ?ames snin imsemmi fil-paragrafu 1 ta' din id-dispo?izzjoni.

48 L?Artikolu 3 tad-Digriet Nru 365/741/2014 jippre?i?a li s-somom dovuti huma koperti mis-somom mi?bura b?ala dazju ambientali, mill-ba?it tal-Fondi g?all-ambient. Barra minn hekk, skont il-punt 7 tal-Anness 1 tad-Digriet Nru 365/741/2014, kull talba g?al ?las lura tinkludi, g?all-finijiet ta' verifika, ?erti dokumenti, b?ala kopja awtentikata ta' sentenza e?ekuttiva u d-dokument ta' identità tal-persuna fi?ika. Il?punt 19 ta' dan I-Anness 1 jipprevedi li l-awtorità fiskali kompetenti tipro?essa u twettaq l-eventwali kumpensi, g?all-?las ta' kull pagament akkont annwali, billi tie?u inkunsiderazzjoni kull passiv fiskali li jidher f?isem min i?allas fl-iskadenza prevista g?all-?las ta' kull pagament akkont.

49 Sabiex jintwera li dawn il-modalitajiet pro?edurali huma analogi g?al dawk li huma applikabbi g?al azzjonijiet simili, ibba?ati fuq il-ksur tad-dritt nazzjonali, il?Gvern Rumen espona, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tieg?u, il-mekkani?mu ta' pagament akkont fuq tul ta' ?ames snin tad-drittijiet salarjali dovuti skont id-dritt nazzjonali mill-amministrazzjoni pubblika lill-individwi.

50 Dan il-Gvern sostna wkoll li t-terminu ta' 45 jum, li fih g?andha ti?i ppro?essata talba ta' e?ekuzzjoni ta' de?i?joni ?udizzjarja li tirrigwarda r-imbors ta' taxxi mi?bura indebitament, jikkorrispondi mat-terminu ta' 45 jum ?eneralment applikabbi g?all-ipro?essar tat-talbiet ta' rimbors tas-somom fir-rigward tal-ba?it nazzjonali.

51 G?alhekk, sabiex ji?i stabbilit jekk ir-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' ekwivalenza humiex osservati fil-kaw?a prin?ipali, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tistabbilixxi, fl-ewwel lok, jekk l-azzjonijiet li g?alihom japplikaw modalitajiet pro?edurali li I-Gvern Rumen jikkunsidra b?ala analogi g?al dawk previsti fl-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 u mid-Digriet Nru 365/741/2014 humiex, mill-perspettiva tal-motiv tag?hom, tal-iskop tag?hom kif ukoll tal-karatteristi?i essenziali tag?hom, simili g?al rikors ibba?at fuq il-ksur tad-dritt tal-Unjoni, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

52 Dan ma jidhirx li huwa l-ka?, hekk kif irrileva wkoll I-Avukat ?eneral fil-punt 34 tal-konku?jonijiet tieg?u, fir-rigward ta' rikors inti? g?ar-imbors tal-arretrati ta' salarji dovuti mill-amministrazzjoni pubblika, ?a?a madankollu li hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika.

53 Ladarba identifikati r-rikors jew ir-rikorsi nazzjonali simili g?ar-rikors inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li huwa bba?at fuq id-dritt tal-Unjoni, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tistabbilixxi, fit-tieni lok, jekk il-modalitajiet pro?edurali applikabbi g?al tali rikorsi nazzjonali fir-realta humiex iktar favorevoli minn dawk applikabbi fil-kaw?a prin?ipali, skont I-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 u d-Digriet Nru 365/741/2014.

54 Fl-a??ar nett, f'dak li jikkon?erna l-le?i?lazzjoni nazzjonali li ser tkun, skont il-qorti tar-rinviju, applikabbi fil-kaw?a pendenti quddiemha jekk din il-qorti kellha tikkunsidra li l-prin?ipju ta' ekwivalenza jipprekludi I-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 u d-Digriet Nru 365/741/2014, ji?ifieri I-Artikoli 1 sa 3 tal-OG Nru 22/2002 u I-Artikolu 10a tad-Digriet Nru 2336/2011, ebda element fi-pro?ess f?"idejn il-Qorti tal-?ustizzja ma jippermetti li ji?i konku? li din il-le?i?lazzjoni tapplika b'mod differenti g?at-tilwimiet ibba?ati fuq id-dritt tal-Unjoni u g?al dawk, simili, ibba?ati fuq id-dritt nazzjonali, peress li din il-le?i?lazzjoni kienet tidher tikkostitwixxi le?i?lazzjoni ?eneralment applikabbi g?all-kontenzju? amministrattiv, kif ?ie kkonfermat ukoll mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali waqt is-seduta.

55 Barra minn hekk, fir-rigward ta' ?erti argumenti mqajma mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha li jistg?u jinftehmu fis-sens li l-modalitajiet ta' e?ekuzzjoni tad-de?i?jonijiet ?udizzjarji li jirrigwardaw drittijiet ibba?ati fuq l-ordinament ?uridiku tal-Unjoni

g?andhom ikunu identi?i irrispettivamente min-natura tal-kontenzju?, hemm lok li ji?i enfasizzat li l-osservanza tal-prin?ipju ta' ekwivalenza timplika trattament uguali tar-rikorsi bba?ati fuq ksur tad-dritt nazzjonali u ta' dawk, simili, ibba?ati fuq ksur tad-dritt tal-Unjoni, u mhux l-ekwivalenza tar-regoli pro?edurali nazzjonali applikabbi g?al kontenzju? ta' natura differenti jew li jaqq?u ta?t?ew? oqsma ta' dritt differenti (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' Ottubru 2015, Orizzonte Salute, C?61/14, EU:C:2015:655, punt 67, kif ukoll tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punt 34 u l-?urisprudenza ??itata).

56 Il-prin?ipju ta' ekwivalenza g?andu g?alhekk ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li Stat Membru jipprevedi modalitajiet pro?edurali inqas favorevoli g?at-talbiet ta' rimbors ta' taxxa bba?ati fuq ksur tad-dritt tal-Unjoni minn dawk applikabbi g?ar-rikorsi simili bba?ati fuq ksur tad-dritt nazzjonali. Hija l-qorti tar-rinivju li g?andha twettaq il-verifikasi ne?essarji sabiex ti?i ggarantita l-osservanza ta' dan il-prin?ipju f'dak li jikkon?erna l-le?i?lazzjoni applikabbi g?at-tilwima pendent quddiemha.

Fuq il-prin?ipju ta' effettività

57 Fir-rigward tar-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' effettività, g?andu ji?i e?aminat, fl-ewwel lok, jekk sistema ta' rimbors ta' taxxa mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni, b?as-sistema stabbilita mir-regoli previsti fl-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 u mid-Digriet Nru 365/741/20014, tag?milx e??essivamente diffi?li jew impossibbi fil-prattika l-e?er?izzju tad-drittijiet ibba?ati fuq l-ordinament ?uridiku tal-Unjoni, billi tittie?ed inkunsiderazzjoni l-po?izzjoni ta' dawn ir-regoli fil-pro?edura kollha, l-i?vol?iment ta' din tal-a??ar u tal-partikolaritajiet ta' dawn ir-regoli quddiem il-qrati nazzjonali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-27 ta' ?unju 2013, Agrokonsulting-04, C?93/12, EU:C:2013:432, punt 48, kif ukoll tas-6 ta' Ottubru 2015, Târ?ia, C?69/14, EU:C:2015:662, punti 36 u 37).

58 Hemm lok li ji?i rrilevat f'dan ir-rigward li, skont din il-le?i?lazzjoni, il-parti fil-kaw?a li ?iet rikonoxxuta, permezz ta' de?i?joni ?udizzjarja, dritt g?ar-ribbors tat-taxxa inkwistjoni g?andha tindirizza ru?ha quddiem l-awtorità pubblica kompetenti sabiex tressaq talba g?al rimbors tal-ammont im?allas skont din it-taxxa, flimkien mad-dokumenti ne?essarji g?all-e?ekuzzjoni tal-obbligi li din l-awtorità g?andha skont dan it-titolu e?ekuttiv. Kuntrarjament g?al dak li tidher li tikkunsidra r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, tali rekwi?it ma jidhirx, wa?du, u fl-assenza ta' indikazzjoni relatata b'mod partikolari mal-e?istenza ta' eventwali ostakoli li jikkon?erna, pere?empju, l-ispejje? e?orbitanti ta' tali pro?edura, li jag?mel ir-ribbors ta' tali taxxi e??essivamente diffi?li, hekk kif irrileva wkoll l-Avukat ?enerali fil-punti 44 u 45 tal-konku?jonijiet tieg?u.

59 Is-sitwazzjoni tkun differenti jekk parti fil-kaw?a li tkun kisbet tali titolu e?ekuttiv fi tmiem pro?edura ?udizzjarja u li tkun talbet l-e?ekuzzjoni tieg?u quddiem l-awtorità pubblica kompetenti, skont il-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ikollha tistenna terminu ta' ?ames snin qabel ma tikseb ir-ribbors s?i? tas-somom dovuti, li jkollu b?ala konswegwenza li tin?amm is-sitwazzjoni ta' illegalità minflok ma ti?i rrimedjata fl-iqsar ?mien possibbi.

60 Barra minn hekk, ir-ribbors tas-somom dovuti jiddependi, skont l-Artikolu 3 tad-Digriet Nru 365/741/20014, u hekk kif irrilevaw il-persuni kkon?ernati waqt is-seduta, mid-disponibbiltà tal-fondi mi?bura fir-rigward ta' taxxa fuq il-vetturi, ji?ifieri d-dazju ambientali. Il?parti fil-kaw?a ma g?andhiex, f'dan ir-rigward, kwalunkwe motiv li jippermettilha li ??ieg?el lill-awtorità pubblica kompetenti li twettaq l-obbligi tag?ha meta hija tieqaf milli te?egwixxihom volontarjament, peress li l-e?ekuzzjoni forzata ta' dritt komuni hija, skont din l-istess le?i?lazzjoni, esku?a matul dan it-terminu ta' ?ames snin.

61 F'dawn i?-?irkustanzi, g?andu ji?i kkunsidrat li tali sistema ta' rimbors tas-somom mi?bura bi

ksur tad-dritt tal-Unjoni flimkien mal-interessi tag?hom, li l-ammont tag?hom ?ie kkonstatat b'de?i?joni ?udizzjarja e?ekuttiva, me?uda fl-intier tag?ha, tqieg?ed lill-parti fil-kaw?a f'sitwazzjoni ta' in?ertezza esti?a fir-rigward tad-data li fiha hija tkun ser tikseb ir-imbors s?i? tal-ammont tat-taxxa m?allsa indebitament, ming?ajr ma jkollha l-mezzi li jippermettulha li ??ieg?el lill-awtorità pubblika li te?egwixxi l-obbligu tag?ha jekk hija ma tippro?edix volontarjament g?al dan, kemm jekk min?abba ra?unijiet marbuta man-nuqqas ta' fondi jew min?abba ra?unijiet o?ra.

62 G?alhekk, sistema ta' rimbors tat-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni, b?al dik prevista fl-Artikolu XV tal?OUG Nru 8/2014 u mid-Digriet Nru 365/741/2014, tag?mel l-e?er?izzju tad-drittijiet ibba?ati fuq l-ordinament ?uridiku tal-Unjoni e??essivament diffi?li u ma tissodisfax l-obbligu li g?andhom l-Istati Membri li jiggarrantixxu li jing?ata effett s?i? g?al tali drittijiet.

63 Il?Gvern Rumen jillimita ru?u li ji??ustifika l-istabbiliment ta' tali sistema essenzjalment min?abba l-e?istenza ta' diffikultajiet ekonomi?i u l-iffri?ar istituzzjonali rigward l-e?ekuzzjoni malajr tad-de?i?jonijiet ?udizzjarji e?ekuttivi li jirrigwardaw ir-imbors tat-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni.

64 Issa, huwa bi??ejed li jitfakkar f'dan ir-rigward li l-Istati Membri li jkunu ?abru taxxi bi ksur tad-dritt tal-Unjoni huma, fir-rigward tal-?urisprudenza mfakkra fil-punt 37 ta' din is-sentenza, obbligati li jirrimborsawhom bl-interessi. F'dan ir-rigward, ma jistax ji?i ammess, hekk kif essenzjalment irrikeva wkoll l-Avukat ?enerali fil-punt 47 tal-konklu?jonijiet tieg?u, li Stat Membru, fil-kwalità tieg?u b?ala debitur f'tilwima b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jista' jibba?a ru?u fuq insuffi?jenza ta' fondi sabiex ji??ustifika l-impossibbiltà li ti?i e?egwita de?i?joni ?udizzjarja li tirrikonoxxi lil parti fil-kaw?a dritt ibba?at fuq l-ordinament ?uridiku tal-Unjoni.

65 Bl-istess mod, l-awtonomija pro?edurali rikonoxxuta lill-Istati Membri fir-rigward tal-adozzjoni tal-modalitajiet pro?edurali li jirregolaw ir-imbors tat-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni bl-interessi relatati mag?hom ma tistax ti?i esti?a sabiex fil-prattika jkunu jistg?u jag?mlu impossibbli jew e??essivament diffi?li, min?abba ra?unijiet relatati mad-diffikultajiet tal-implementazzjoni jew g?al ra?unijiet purament ekonomi?i, l-e?er?izzju ta' tali drittijiet.

66 Isegwi li l-prin?ipju ta' effettività g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi sistema ta' rimbors bl-interessi tat-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni li l-ammont tag?hom ?ie kkonstatat permezz ta' de?i?jonijiet ?udizzjarji e?ekuttivi, b?as-sistema inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tipprevedi pagament akkont fuq ?ames snin tar-imbors ta' dawn it-taxxi u li tikkundizzjona l-e?ekuzzjoni ta' tali de?i?jonijiet fuq id-disponibbiltà tal-fondi mi?bura minn taxxa o?ra, ming?ajr ma l-parti fil-kaw?a jkollha l-possibbila li ??ieg?el lill-awtoritajiet pubbli?i milli jwettqu l-obbligi tag?hom jekk huma ma jag?mlux dan volontarjament.

67 F'dak li jikkon?erna, fit-tieni lok, l-Artikoli 1 sa 3 tal-OG Nru 22/2002 u l-Artikolu 10a tad-Digriet Nru 2336/2011, ji?ifieri l-le?i?lazzjoni li hija, skont il-qorti tar-rinviju, applikabbli g?all-kaw?a pendent quddiemha fl-ipote?i fejn l-Artikolu XV tal-OUG Nru 8/2014 u d-Digriet Nru 365/741/2014 ma jkunux applikabbli, din il-qorti tesponi ming?ajr pre?i?azzjonijiet o?ra li l-applikazzjoni ta' din il-le?i?lazzjoni ddewwem jew tipprekludi l-?las lura effettiv tas-somom dovuti mill-amministrazzjoni pubblika.

68 Madankollu, ma jidhirx li terminu ta' sitt xhur, b?al dak previst mill-Artikoli 2 u 3 tal-OG Nru 22/2002, mog?ti lill-awtorità pubblika sabiex twettaq volontarjament l-obbligi tag?ha skont titolu e?ekuttiv jag?mel, wa?du, e??essivamente diffi?li l-e?er?izzju tad-drittijiet li l-partijiet fil-kaw?a jag?tu lok, wara l-i?volgiment ta' dan it-terminu, g?al pro?edura ta' e?ekuzzjoni forzata kontra l-awtorità pubblika debitri?i, jekk din tal-a??ar ma twettaqx l-obbligi tag?ha fit-terminu mog?ti g?all-e?ekuzzjoni volontarja.

69 Issa, jekk, hekk kif sostniet ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, le?i?lazzjoni nazzjonali, b?all-Artikoli 1 sa 3 tal-OG Nru 22/2002 u l-Artikolu 10a tad-Digriet Nru 2336/2011, testendi l-e?ekuzzjoni ta de?i?joni ?udizzjarja li tirrigwarda d-drittijiet ibba?ati fuq l-ordinament ?uridiku tal-Unjoni lil hinn mit-terminu ta' sitt xhur previst fl-Artikoli 2 u 3 tal-OG Nru 22/2002, mis-sempli?i fatt tal-assenza ta' fondi fil-ba?it previst g?all-finijiet tal-?las lura ta' tali somom, ming?ajr ma l-parti fil-kaw?a jkollha l-fakulta li ??ieg?el lill-awtoritajiet pubbli?i li jwettqu l-obbligi tag?hom, irrisspettivamente minn talba ta' mi?uri ta' sekwestru jew permezz ta' mezzi o?ra inti?i sabiex jiggarrantixxu l-e?ekuzzjoni tal-obbligi tal-awtorjitaet pubbli?i previsti mill-ordinament ?uridiku nazzjonali, tali le?i?lazzjoni ma tistax tissodisfa r-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' effettività, peress li tag?mel ir-imbors e??essivamente diffi?li, jew anki fil-prattika impossibbli. Hija r-responsabbiltà tal-qorti tar-rinviju li tivverifika jekk dan huwiex il-ka? fil-kaw?a prin?ipali.

70 Minkejja l-applikabbiltà tad-dispo?izzjonijiet tal-Karta g?al sitwazzjoni legali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, sa fejn is-su??ett tal-kaw?a prin?ipali jikkon?erna r-imbors ta' taxxa mi?bura bi ksur tal-Artikolu 110 TFUE u li l-Istati Membri huma obbligati, skont il-?urisprudenza mfakkra fil-punt 37 ta' din is-sentenza, li jirrimborsaw tali taxxa u l-interessi relatati mag?ha, ma hemmx lok li ji?u e?aminati l-mistoqsijiet tal-qorti tar-rinviju fir-rigward tad-dispo?izzjonijiet tal-Karta, peress li l-elementi li jippre?edu jippermettu lil din il-qorti li tag?ti de?i?joni dwar il-ka? fil-kaw?a prin?ipali.

71 Minn dan kollu jirri?ulta li:

- Il-prin?ipju ta' kooperazzjoni leali g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li Stat Membru jadotta dispo?izzjonijiet li jissu??ettaw ir-imbors ta' taxxa, li tkun ?iet iddikjarata kontra d-dritt tal-Unjoni minn sentenza tal-Qorti tal-?ustizja jew li l-inkompatibbiltà tag?ha ma' dan id-dritt tirri?ulta minn tali sentenza, g?al kundizzjonijiet li jikkon?ernaw spe?ifikament din it-taxxa u li huma inqas favorevoli minn dawk li ji?u applikati, fl-assenza tag?hom, g?al tali rimbors, fejn l-osservanza ta' dan il-prin?ipju g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju f'dan il-ka?.
- Il?prin?ipju ta' ekwivalenza g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li Stat Membru jipprevedi modalitajiet pro?edurali inqas favorevoli g?at-talbiet ta' rimbors ta' taxxa bba?ati fuq ksur tad-dritt tal-Unjoni minn dawk applikabbli g?al azzjonijiet simili bba?ati fuq ksur tad-dritt nazzjonali. Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha twettaq il-verifikasi ne?essarji sabiex ti?i ggarantita l-osservanza ta' dan il-prin?ipju f'dak li jikkon?erna l-le?i?lazzjoni applikabbli g?at-tilwima pendent quddiemha.
- Il?prin?ipju ta' effettività g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi sistema ta' rimbors bl-interessi tat-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni li l-ammont tag?hom ?ie kkonstatat minn de?i?jonijiet ?udizzjarji e?ekuttivi, b?as-sistema inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tipprevedi pagament akkont fuq ?ames snin tar-imbors ta' dawn it-taxxi u li tikkundizzjona l-e?ekuzzjoni ta' tali de?i?jonijiet fuq id-disponibbiltà tal-fondi mi?bura minn taxxa o?ra, ming?ajr ma l-parti fil-kaw?a jkollha l-possibbiltà li ??ieg?el lill-awtoritajiet pubbli?i li jwettqu l-obbligi tag?hom jekk huma ma jag?mlux dan volontarjament. Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk le?i?lazzjoni, b?al dik li hija applikabbli fil-kaw?a prin?ipali fl-assenza ta' tali sistema ta' rimbors, tissodisfax ir-rekwi?ti tal-

prin?ipju ta' effettività.

Fuq l-ispejje?

72 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It?Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

Il-prin?ipju ta' kooperazzjoni leali g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li Stat Membru jadotta dispo?izzjonijiet li jissu??ettaw ir-imbors ta' taxxa, li tkun ?iet iddikjarata kontra d-dritt tal-Unjoni minn sentenza tal-Qorti tal-?ustizja jew li l-inkompatibbiltà tag?ha ma' dan id-dritt tirri?ulta minn tali sentenza, g?al kundizzjonijiet li jikkon?ernaw spe?ifikament din it-taxxa u li huma inqas favorevoli minn dawk li ji?u applikati, fl-assenza tag?hom, g?al tali rimbors, fejn l-osservanza ta' dan il-prin?ipju g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju f'dan il-ka?.

Il?prin?ipju ta' ekwivalenza g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li Stat Membru jipprevedi modalitajiet pro?edurali inqas favorevoli g?at-talbiet ta' rimbors ta' taxxa bba?ati fuq ksur tad-dritt tal-Unjoni minn dawk applikabbli g?al azzjonijiet simili bba?ati fuq ksur tad-dritt nazzjonali. Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha twettaq il-verifikasi ne?essarji sabiex ti?i ggarantita l-osservanza ta' dan il-prin?ipju f'dak li jikkon?erna l-le?i?lazzjoni applikabbli g?at-tilwima pendenti quddiemha.

Il?prin?ipju ta' effettività g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi sistema ta' rimbors bl-interessi tat-taxxi mi?bura bi ksur tad-dritt tal-Unjoni li l-ammont tag?hom ?ie kkonstatat minn de?i?jonijiet ?udizzjarji e?ekuttivi, b?as-sistema inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tipprevedi pagament akkont fuq ?ames snin tar-imbors ta' dawn it-taxxi u li tikkundizzjona l-e?ekuzzjoni ta' tali de?i?jonijiet fuq id-disponibbiltà tal-fondi mi?bura minn taxxa o?ra, ming?ajr ma l-parti fil-kaw?a jkollha l-possibbiltà li ??ieg?el lill-awtoritajiet pubbli?i li jwettqu l-obbligi tag?hom jekk huma ma jag?mlux dan volontarjament. Hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk le?i?lazzjoni, b?al dik li hija applikabbli fil-kaw?a prin?ipali fl-assenza ta' tali sistema ta' rimbors, tissodisfax ir-rekwi?ti tal-prin?ipju ta' effettività.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: ir-Rumen.